

продукцію, побачити та показати власним дітям сільськогосподарських і домашніх тварин та інше.

Соціальному аспекту та розвитку місцевих громад зелений туризм принесе теж позитивні зміни. В сільській місцевості останні 20-25 років ми можемо спостерігати брак робочих місць. Крім того, у рослинництві є чітка сезонність зайнятості працівників. Нові робочі місця неодмінно відіграють позитивну роль у розвитку соціальної інфраструктури місцевої громади, створять позитивний імідж працедавця та зупинять відтік робочих рук за кордон на сезонні роботи.

Таким чином, відкриття нового напрямку в діяльності аграрних підприємств як сільський зелений туризм принесе позитивні зміни в результативності господарської діяльності, покращить діловий імідж, збільшить обсяги реалізації органічної продукції, підвищить рівень задоволеності персоналу, буде сприяти розвитку місцевої територіальної громади та підвищить рівень конкурентоспроможності і конкурентостійкості сільськогосподарського підприємства.

Перелік використаних джерел

1. Гудзинський О. Д., Судомир С. М., Нестеренко С. А., Гуренко Т. О., Колос З. В. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємств АПК: управлінський аспект: [монографія]. К.: ЦП «Компринт», 2019. 352 с.
2. International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ifoam.org/about_ifoam/principles/index.html.

УДК 372.891:658

Зварич Т. Ю., учитель економіки та фінансової грамотності
Яблунський ліцей Солотвинської селищної ради

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ БІЗНЕС-ІДЕЙ: ОСВІТНЬО-ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР

Сучасна система освіти має відповідати викликам часу, серед яких – необхідність формування підприємницького та економічного мислення як складової життєвої компетентності. Особливої актуальності набуває проєктний підхід до навчання, який передбачає активну участь молоді в реальних соціально-економічних ініціативах. Участь старшокласників у конкурсах бізнес-ідей (зокрема, на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника) засвідчує здатність учнів створювати практично орієнтовані моделі підприємництва, що поєднують освітній, соціальний та економічний ефекти. Наприклад, проєкт «Трав'яна Спадщина» команди «Інвест-Успіх» учнів Яблунського ліцею спрямований на

виробництво місцевого трав'яного чаю з екологічно чистої карпатської сировини, а «МедіаПростір: Голос Молоді» – на створення медіастудії для навчання та соціального впливу (рис. 1).

Рисунок 1 – Нагородження учнів Яблунського ліцею. Бізнес-ідея - «МедіаПростір: Голос Молоді»

У процесі підготовки проєктів важливою складовою стала робота над бізнес-канвою (Business Model Canvas), що дозволяє системно структурувати елементи підприємницької діяльності: цільову аудиторію, унікальну ціннісну пропозицію, канали збуту, джерела доходів і витрат (рис. 2). Це сприяє глибшому розумінню механізмів функціонування бізнесу, формує аналітичні та стратегічні навички.

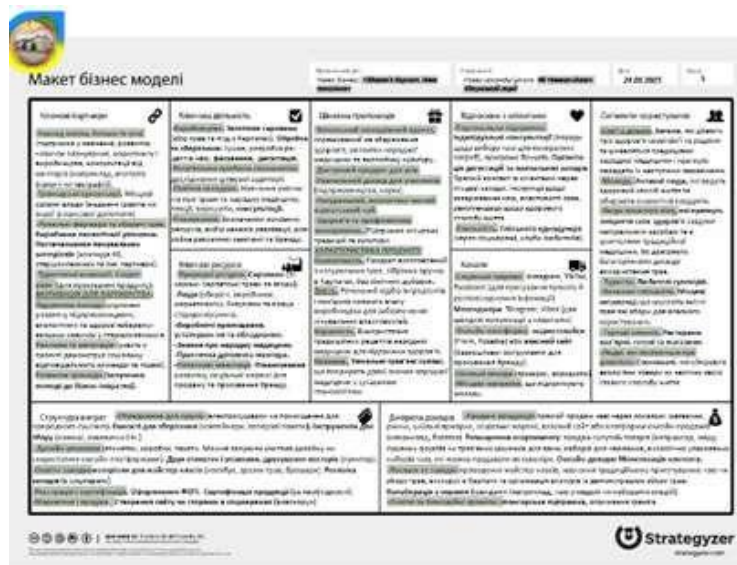

Рисунок 2 – Бізнес-канва. «Здоров'я Карпат. Нове покоління». Команда «Інвест-Успіх». Конкурс «Сміливість Бути»

Такі ініціативи розвивають критичне мислення, навички бюджетування, маркетингу, ділового планування та презентації ідей. Учні освоюють етичні норми ведення бізнесу, взаємовідносини з державою, покупцями, постачальниками, працівниками, вивчають основи корпоративної етики: «це формування в колективі своєрідного способу мислення

(світогляду), що об'єднує співробітників при вирішенні ділових та загальнолюдських проблем. Корпоративна етика базується, насамперед, на створенні необхідних умов для реалізації потреб людини» [1, с. 278].

Таким чином, учнівська молодь, залучена до проєктної діяльності, набуває досвіду роботи в команді, прийняття рішень, відповідального ставлення до ресурсів та розуміння потреб своєї громади й держави.

У довгостроковій перспективі подібні освітні моделі сприяють формуванню покоління новаторів — економічно свідомих, підприємливих і готових до викликів глобалізованого світу. Доречно нагадати думку, що «віра у свою здатність творити і є сутністю інноваційної діяльності» [2, с. 16].

Розвиток шкільного підприємництва має стати складовою національної стратегії сталого розвитку, оскільки саме воно формує людський капітал, необхідний для модернізації української економіки.

Отже, залучення молоді до участі в конкурсах бізнес-ідей є ефективним механізмом поєднання теоретичних знань із практичними навичками в умовах освітніх трансформацій. Такі ініціативи мають стати складовою державної політики у сферах освіти, економіки та фінансової грамотності. Інвестування в розвиток економічного мислення молоді — це інвестування в майбутнє економічне зростання й інноваційний потенціал країни.

Перелік використаних джерел

1. Гриньова В. М. Основи підприємництва: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ, 2020. 278 с.
2. Келлі Том, Келлі Девід. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал. К.: Основи, 2020. 296 с.
3. Всеукраїнський конкурс бізнес-ідей «Сміливість бути».

УДК 351.354

Зелінська Г.О., професор кафедри прикладної економіки
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА: МОДЕЛЬ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

У сучасному динамічному світі, який стрімко змінюється під впливом глобалізаційних процесів та технологічних інновацій, економічні моделі функціонування підприємств зазнають безпрецедентної трансформації, викликані насамперед такими глобальними викликами, як катастрофічне виснаження природних ресурсів планети, незворотні зміни клімату та невідпинне зростання екологічних проблем, що загрожують майбутньому людської цивілізації. Циркулярна економіка, як інноваційна концепція господарювання, що базується на замкнених виробничих циклах та раціональному ресурсокористуванні, пропонує революційну альтернативу